

RCA AND CASCO CAR INSURANCE IN THE REPUBLIC OF MOLDOVA AND DEVELOPMENT PERSPECTIVES

ASIGURĂRILE AUTO RCA ȘI CASCO ÎN REPUBLICA MOLDOVA ȘI PERSPECTIVE DE DEZVOLTARE

GOBJILĂ Virginia, masterandă

Programul: Finanțe Corporative și Asigurări

Academia de Studii Economice din Moldova

Republica Moldova, Chișinău, str. Bănulescu-Bodoni 61, www.ase.md

e-mail autor: virginiagobjila@ase.md

Abstract. *Since the beginning of human civilization, there have been marvelous predictions for the prevention of damage, but also for the support of the world. Insurance companies are obliged to establish premium reserves, which are at the disposal of the insurance company and can be used as a resource. The use of these reserves of premiums is done by placing these amounts in shares, bonds, treasury bills, term deposits with banks, lending, purchases of real estate, etc. The financial resources provided by the insurance companies do not increase the monetary mass in the market, but they do not redistribute it. Only in the case of loans secured on the basis of the life insurance policy does the monetary mass increase, but it is also a misfortune.*

Keywords: *insurance, risk, insured case, compensasion*

JEL CLASSIFICATION: G22

INTRODUCERE

Analizând sectorul asigurărilor de răspundere civilă, care în afară de faptul că protejează patrimoniul asiguratului, au și un important rol social, deoarece permit persoanelor care au avut de suferit de pe urma diferitelor accidente să fie despăgubite prompt și integral de către compania de asigurare. În acest fel, persoanele păgubite nu mai așteaptă până când autorul faptei va fi în măsură să achite despăgubirea sau uneori până când acesta va fi descoperit (este vorba de cazurile când vinovații în producerea unor accidente de autovehicule nu sunt identificați imediat) [1].

Obiecte ale asigurării facultative CASCO sunt toate mijloacele de transport auto, remorci, semiremorci, posibile de asigurat, adică dispun de numere aplicate pe caroserii, motoare, nu prezintă deteriorări penetrante ale elementelor caroseriei, fisurări ale geamurilor. La dorința clientului pot fi asigurate accesoriile adiționale, șoferul și pasagerii de eventualele consecințe ale accidentelor de circulație. Mijloacele de transport sunt protejate 24/24 ore (non-stop), indiferent de locul parcării. La cererea asiguratului, valabilitatea contractului de asigurare poate fi extins și pentru teritoriul altor state.

Etapele de parcurs în vederea încheierii unei asigurări auto de tip RCA și CASCO sunt următoarele:

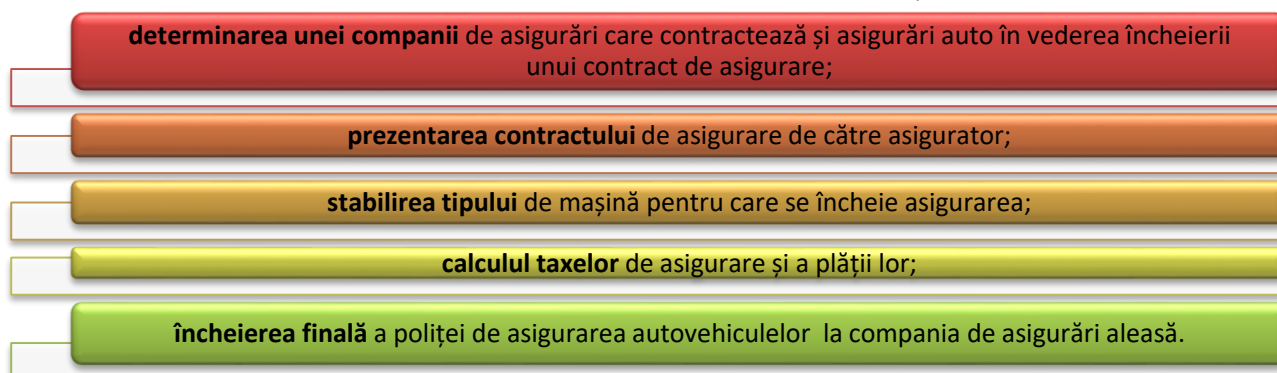

Figura 1. Etapele de încheiere a contractului de asigurare auto de tip RCA și CASCO

Sursa: Elaborată de autor în baza articolului disponibil: Șerbănescu Cosmin, *Finanțe și bănci, asigurări An 2007*, „Asigurările de tip CASCO”, Nr. 9, pag. 63

Piața asigurărilor auto, îndeplinind și un rol social prin RCA și CASCO, trebuie să fie clădită/fundamentată pe echilibru. Această nevoie de stabilitate este în directă legătură cu mărirea daunei medii, cu sumele de despăgubire în creștere pe vătămări corporale și/sau deces, ori acest echilibru, pentru a rămâne fiabil, nu se poate baza pe prime în scădere. În cauza condițiilor economice deloc ușoare în care marea majoritate a populației trăiește, apar situații care îndeamnă diverși proprietari să obțină venituri rapide prin avariarea unor vehicule a căror valoare de piață actuală este inferioară valorii asigurate [2].

Caracteristicile calitative ale pieței asigurărilor relevă structura diferitelor tipuri de asigurări în totalul pieței de asigurare. Din datele prezentate în *Figura 2* se observă că cea mai mare cotă din portofoliul primelor încasate pentru această perioadă, îi revine componentei obligatorii a contractării polițelor și anume RCA (peste 50% din totalul primelor încasate), aceasta fiind urmată de asigurarea facultativă CASCO cu o cotă de 22 %. Situația dată este cauzată nu doar de modesta inițiere a populației în problema asigurărilor, aceasta nefiind la curent cu modul în care trebuie să-și gestioneze riscurile, dar și de faptul că în conștiința populației a rămas încă încrederea în stat ca asigurător.

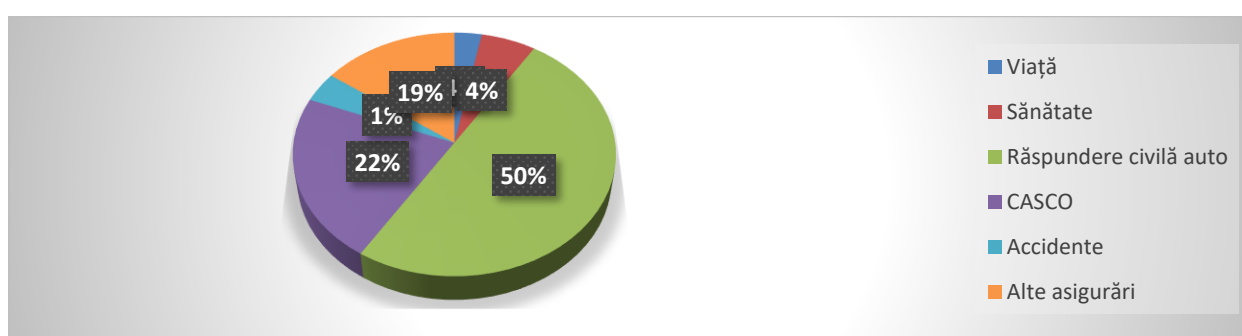

Figura 2. Structura portofoliului companiilor de asigurări din Republica Moldova în anul 2020, %

Sursa: Elaborată de autor în baza Rapoarte anuale ale CNPF și alte date din Sectorul asigurări. Disponibil la <http://cnpf.md/md/segas/>

În urma realizării unei analize, care indică ponderea contractelor de asigurare facultativă CASCO față de totalul contractelor încheiate în perioada 2016-2020 (*figura 3*), se observă cu ochiul liber o ponderea foarte mică deținută de contractele CASCO, păstrându-se pe toată perioada analizată un ritm de creștere foarte lent, dar stabil. Ce ține de asigurările RCA, care dețin o pondere semnificativă din total contracte, cca 55%, nu este o consternație din motiv că asigurarea este obligatorie și numărul de mașini înregistrate în Republica Moldova este într-o continuă creștere, fapt care și este factorul esențial la numărul de contracte încheiate.

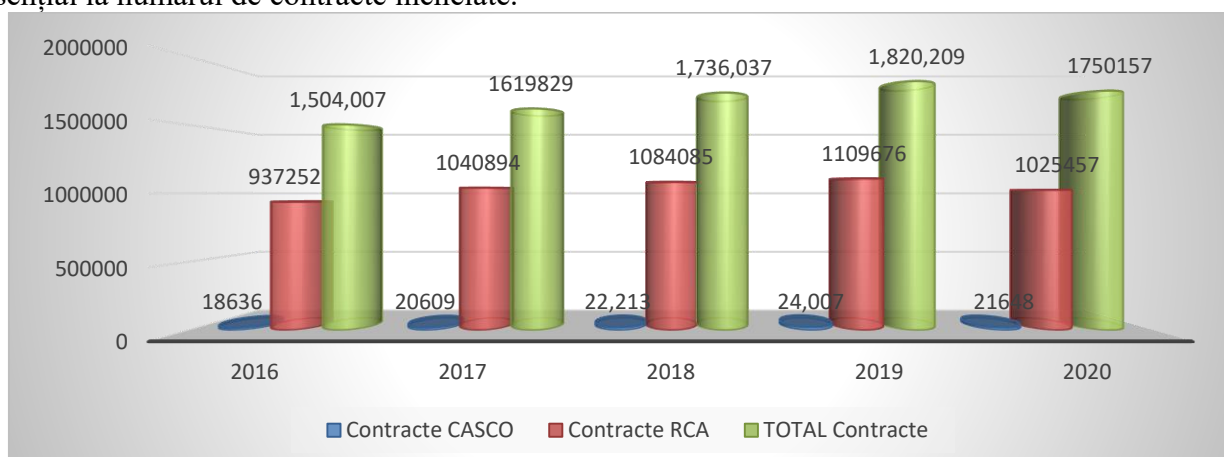

Figura 3. Total contracte încheiate de companiile de asigurări din asigurările RCA și CASCO față de întreg sistem de asigurare în Republica Moldova pentru perioada 2016-2020

Sursa: Elaborată de autor în baza Rapoarte anuale ale CNPF și alte date din Sectorul Asigurări. Disponibil la <http://cnpf.md/md/segas/>

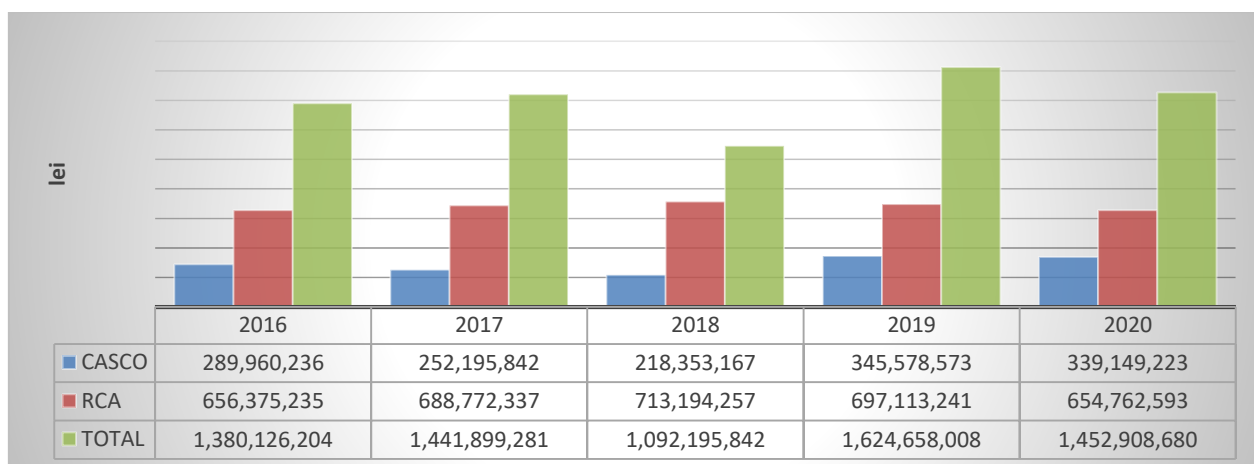

Figura 4. Totalul primelor brute încasate de companiile de asigurări din asigurările RCA și CASCO în Republica Moldova pentru perioada 2016-2020, mln lei

Sursa: Elaborată de autor în baza Rapoarte anuale ale CNPF și alte date din Sectorul Asigurări. Disponibil la <http://cnpf.md/md/segas/>

În urma examinării figurei 4 se poate observa că evoluția primelor de asigurare pe parcursul celor 5 ani analizați a avut o tendință ușor variabilă și anume înregistrându-se în anul 2018 cea mai mică pondere în totalul primelor brute încasate atât a asigurărilor RCA și CASCO cât și la total primele brute încasate au înregistrat un trend descendent. De asemenea în anul 2019 se indentifică cea mai mare cotă de încasare a primelor brute pe întregul sistem de asigurare și anume asigurările CASCO cu o pondere de 22% respectiv 43% calculat din considerentul că totalul primelor brute a crescut semnificativ față de anii precedenți. Factorul de creștere semnificativă a ponderii asigurărilor CASCO în 2019 se datorează intrării unui flux mare de autovehicule scumpe în țară în acești ani, care a și contribuit ca consumatorii să-și asigure investiția făcută [3]. Un factor esențial ce a influențat a fost leasing-ul, deoarece cca 1800 mașini în anul 2020 au fost cumpărate în leasing și 1600 sunt obligate să-și facă Casco din considerentul că suma lor depășește limita de 10000 euro. Analizând asigurările obligatorii auto cele mai multe prime subscrise încasate se înregistrează în anul 2018, chiar dacă per total pe piață s-au obținut cel mai mic volum de prime și anume RCA au deținut cca 65%. Analizând anul 2020 deducem în urma datelor expuse că piața asigurărilor a suferit o scădere a primelor brute încasate, datorită pandemiei ce a apărut prin surprindere, nereușind din start să fie întreprinse acțiuni corecte. Pe parcurs au fost identificate pârgșii ce a ajutat la reanimarea pieței asigurărilor, inclusiv a asigurărilor auto obligatorii și facultative.

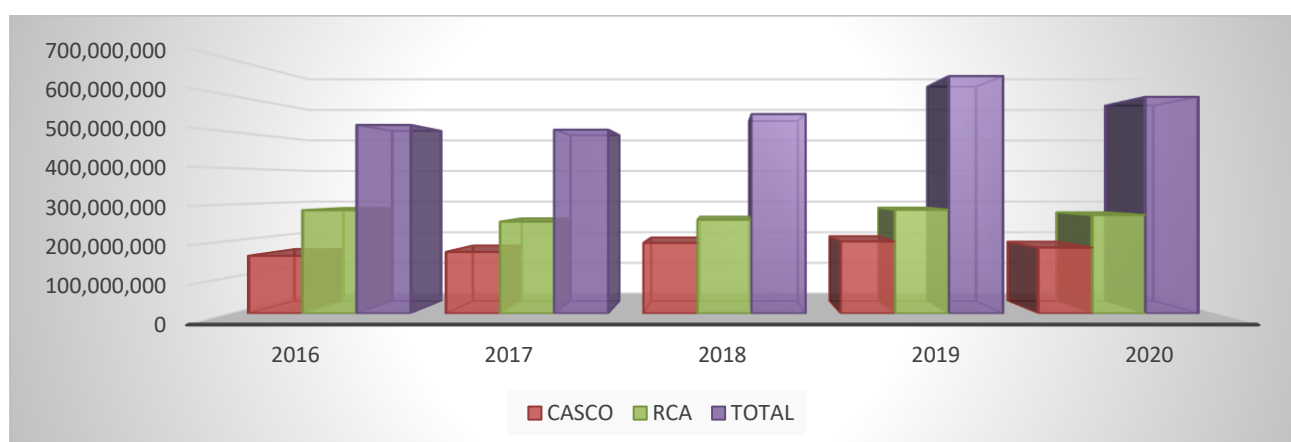

Figura 5. Totalul despăgubirilor și indemnizațiilor achitate de companiile de asigurări din asigurările CASCO și RCA în Republica Moldova pentru perioada 2016-2020, lei

Sursa: Elaborată de autor în baza Rapoarte anuale ale CNPF și alte date din Sectorul Asigurări. Disponibil la <http://cnpf.md/md/segas/>

În urma examinării figurei 5, se poate observa că evoluția despăgubirilor și indemnizațiilor achitate pe parcursul celor 5 ani analizați a asiguraților CASCO a avut o tendință ascendentă, ceea ce a fost influențat de creșterea numărului de polițe de asigurare. Doar anul 2020 este o excepție, deoarece și numărul primelor a fost într-un trend descendent influențat de mai mulți factori, dar cel mai important rămânând pandemia.

Contribuția asiguraților la crearea veniturilor în economia Republicii Moldova, care demonstrează gradul de intensitate al asiguraților în economia țării, în ultimii zece ani a avut o evoluție lentă, cu unele variații ne semnificative în ultimii trei ani. Această dinamică este confirmată de dinamica gradului de penetrare al asiguraților în PIB, exprimat ca raport între primele brute subscrise și PIB, indicator care în anul 2018, cu o valoare de 1,36% a constatat cel mai înalt nivel de după anul 2009 [4]. Ponderea cea mai mare a primelor subscrise în PIB de 1,5 % a fost înregistrată în anul 2020. Dacă privim lucrurile în aspect comparativ regional, putem menționa că, în anul 2020, gradul de penetrare al asiguraților în Republica Moldova înregistra cea mai mică valoare dintre țările Europei Centrale și de Est (media 2,76%), celei de Vest (media 8,47%) și statele din regiune: România, Rusia și Ucraina. Prin urmare, piața locală de asigurări la acest capitol, se listează printre țările lumii cu cele mai mici valori ale acestui indicator, media mondială fiind de 7,01%.

Un alt indicator specific sectorului asiguraților îl reprezintă densitatea asiguraților sau veniturile din prime de asigurare pe locuitor, care ne indică faptul că în Republica Moldova interesul și capacitatea societății pentru asimilarea asiguraților este extrem de redus. Prin urmare, începând cu anul 2009 densitatea asiguraților a trecut peste nivelul de 234,5 lei, ca apoi peste patru ani (în anul 2013) o persoană să cheltuiască pentru asigurare în mediu 365,2 lei. Deși în scădere ne semnificativă față de anul precedent (cu 5,5 lei/locuitor) densitatea totală a asiguraților în 2020 este de 6,3 ori mai mare decât în 2016. Această creștere însă nu denotă nici pe departe creșterea interesului pentru asigurare, ci mai degrabă creșterea valorii bunurilor asigurate, a tarifelor de asigurare și numărului de autovehicule asigurate prin asigurațiile facultative CASCO.

REZULTATE ȘI CONCLUZII

În concluzie, reamintim că eficiența activității de asigurări CASCO poate crește prin preocuparea permanentă de aplicarea unor acțiuni menite să contribuie la reducerea cheltuielilor privind administrarea asiguraților. Pentru a mări cererea de asigurări CASCO este nevoie de a înțelege că acest tip de asigurare se face individual per individ, astfel și condițiile contractuale trebuie să fie clare și într-un volum mic, pentru ca clientul să fie la curent cu tot, dar nici să fie obosit de documentele pe care trebuie să le semneze într-un număr mare, deoarece el simte că ia o mare responsabilitate asupra sa și că totul pare foarte complicat [5]. La asigurațiile RCA situația este una simplă, prețul ei fiind unul standard pentru toate companiile ce prestează servicii de asigurare, le rămâne să atragă clienții doar prin încredere și siguranța care le-o oferă. De asemenea, eficiența asiguraților poate spori și prin utilizarea din plin a avantajelor pe care le oferă economia de piață în ceea ce privește obținerea veniturilor suplimentare prin efectuarea de plasamente investiționale a rezervelor tehnice.

Pentru eficientizarea activității de asigurare **RCA și CASCO** a companiilor și formarea condițiilor bune de activitate este necesar de întreprins unele măsuri, printre care [6]:

- *Menținerea clienților;*
- *Adoptarea activității de asigurare după tehnologiile moderne;*
- *Oferirea oportunității ajustării cadrului normativ, astfel încât victima accidentului auto să aibă opțiunea de a folosi pentru despăgubire propria poliță RCA, urmând ca asiguraătorul RCA al victimei accidentului să se întoarcă împotriva asiguraătorului RCA al vinovatului de producere a acestuia. Această abordare, atractivă cel puțin din punct de vedere teoretic, ar putea crește semnificativ importanța altor aspecte ale asigurației RCA, în detrimentul prețului.*

BIBLIOGRAFIE:

1. Legea nr.407 din 21.12.2006 cu privire la asigurări
 2. ȚUGULSCHI,a., LUCA, L. *Bazele asigurărilor*. Chișinău:ASEM, 2013, 176p. ISBN 978-9975-75-661-7
 3. Șerbănescu Cosmin, Finanțe și bănci,asigurărian 2007, „Asigurările de tip CASCO”, Nr. 9, pag. 59-63. ISBN 978-9975-75-635-8
 4. Esența economică. Rolul și funcțiile asigurărilor.[online].[citat 20.04.2018]disponibil: <https://ru.scribd.com/doc/256402969/Esenta-economica-Rolul-si-functiile-asigurarilor>
 5. *Esența economică, rolul și funcțiile asigurării în economia de piață*, [online].[citat 01.04.2018]disponibil: <https://conspecte.com/Asigurari/esenta-economica-rolul-si-functiile-asigurarii.html>
 6. Asigurarea CASCO [online] [citat 01.01.2019] disponibil: <https://rapidasig.md/despre-asigurari/casco>
-

Coordonator științific: COBZARI Ludmila, dr. hab., prof. univ.
Academia de Studii Economice din Moldova
Republica Moldova, Chișinău, str. Bănulescu-Bodoni 61, www.ase.md
e-mail: cobzari.ludmila@ase.md